

De tweedaagse trektocht die Bird Senses of Places heette | Een verslag

Metawad & Oerol Sense of Place IV 2016

Woensdag 8 juni 2016

“Naar de leefgebieden van de vogels gaan en niet in een zaaltje zitten, dat is wel bijzonder”

“Cultuur, natuur en culinair!”

Vanochtend verzamelde een groep van ongeveer 60 personen zich in Harlingen, waarvandaan we met Rederij Doeksen een mooie overtocht hadden naar Terschelling.

Daar aangekomen werd het seminar geopend door Klaas Sietse Spoelstra, Theunis Piersma en Joop Mulder.

Van dit moment werd meteen gebruik gemaakt om het prachtige boek Marathon Migrants met foto's van Jan van de Kam, aan te bieden aan de Waddenacademie en de Vogelbescherming.

Hierna werd de reis voortgezet naar de Dwarsdijk voor het verhaal van de Rotgans. Hier werden de verschillende levensstijlen van de 'ouderwetse kweldergans' en de 'moderne poldergans' uiteengezet door onder andere Oene de Jong en Flang Cupido,

Marieke Holthuijsen

die ons ook een hapje liet proeven van het zilte en zoete rotgansdieet. Deze werden geserveerd door de rotgansonderzoekers van Metawad, die ons bovendien nog trakteerden op een korte uitleg over de consequenties van de toestand van de Waddenzee voor het broedsucces van rotganzen in Siberie.

De reis vervolgde zich naar het Noordzeestrand bij Midsland aan Zee. Arnold Dijkstra droeg daar een tekst voor in een bijzondere setting, met de zee als decor.

Dit prachtige verhaal, geschreven door Rebekka de Wit, nam ons mee in haar verwondering. Niet alleen over de wereldreizen die drieteenstrandlopers, 800 keer zo klein als wij mensen, afleggen van Zuid-Afrika tot Groenland, maar ook de inspanningen en bezieling van Metawad-onderzoekers die dit blootleggen.

Na een heerlijke soep werden de deelnemers gespot door de 'gastelaars'. We keken naar gasten zoals naar vogels.

Met als afsluiter een uitstapje naar het strand waar Bruno Doedens zijn duinproject 'Windwerken' liet zien waarbij door 13.000 geplante helmgras plantjes embryonale duinen aan het ontstaan zijn.

“Morgen wordt deze bijzondere trektocht vervolgd!”

Donderdag 9 juni

“Zo is het weer leuk om te leren”

“Wederom een indrukwekkende dag. Met als hoogtepunt de eindvoorstelling TRACKS door Theunis Piersma en Sytze Pruiksma”

De dag begon vroeg met een ontbijt op het wad. Terwijl we rustig ons broodje aten en een kopje koffie dronken, begon er langzaam maar zeker een lichte stress in de groep te ontstaan. Het water kwam op, de voeten werden nat, we moesten stoppen met eten.

Rob Buiter

Tijdens deze stress werden we gevraagd nog ‘even’ 500 punten af te gaan om te kijken of daar voor de kanoet nog wat te eten te vinden was.

Eten kan niet meer...het water wordt te hoog
[#wadbeleving](#) [#wadonderzoek](#)

RETWEETS
15

VIND-IK-LEUKS
9

Marieke Holthuijsen

Bij elk punt met een geschikte prooi (kokkel of nonnetje met als verrassing een witte dunschaal) werd een vlaggetje geplaatst.

Rob Buiter

Op deze manier werd duidelijk dat de schelpdieren van de Waddenzee, vooral nonnetjes en kokkels, niet zomaar willekeurig over het wad lagen verspreid, maar op hele specifieke plekken.

Gevlucht naar de duinen, waar werd uitgelegd waarom we dit eigenlijk hadden gedaan.

Rob Buiter

We leerden over de jaarlijkse SIBES bemonstering van de Waddenzee, waarmee het bodemleven van de volledige droogvallende Waddenzee in kaart wordt gebracht. En dat niet alleen. Kanoeten, wadvogels die deze schelpdieren eten, zijn gevolgd met zenders, waardoor duidelijk werd dat die heel goed weten hoe dit landschap eruit ziet, en de beste plekken in groepen weten te vinden. En die beste plekken zijn niet perse de plekken met de meeste schelpdieren, maar juist de plekken waar makkelijk verteerbare schelpen zijn, waar kanoeten niet ten prooi vallen aan slechtvalken, zoals te dicht bij de kust.

In de duinen werden we ook meegenomen in een verhaal over het wad in Mauritanie, waar het voedsellandschap er heel anders uitziet, met als gevolg dat kanoeten daar zich heel anders gedragen dan kanoeten in onze eigen Waddenzee.

Er werd een klein uitstapje gemaakt naar de hoogwatervluchtplaats, Dodemanskisten, voor een stuk beheersgeschiedenis van Terschelling.

Na een mooie fietstocht streken we neer voor het verhaal van Harry Horn over de Rosse Grutto. Harry is een van de meest succesvolste vogelringwaarnemers en kreeg het eerste exemplaar van Knooppunt Waddenzee uitgereikt.

Vervolgens mochten we genieten van een artistieke dans 'Vuurvogel' een duet gebaseerd op het verhaal van de feniks, een verhaal van herstel en genezing.

Uiteindelijk kwam de laatste vogel uit het Metawad project aan bod, de Lepelaar. Hiervoor werd nog een kleine trektocht gemaakt om deze vogel in het echt te kunnen spotten. Het blijkt dat deze vogel een gevarieerd dieet van garnalen en schol nodig heeft om te overleven en in aantallen te kunnen toenemen. Petra de Goeij vertelde ons dat de bescherming van de lepelaar en zijn habitat heeft geleid tot een sterke vooruitgang in het aantal lepelaars, maar dat het voedselaanbod toch nog erg beperkt is, waardoor het aantal lepelaars in de Waddenzee nu stagneert.

De kinderen van de Terschellinger dansschool verbeeldde de lepelaar in een mooie dans in de buitenlucht.

Deze heerlijk zonnige dag werd afgesloten door de voorstelling TRACKS door Theunis Piersma en Sytze Pruiksma. Geregisseerd door Jos Thie en geproduceerd door Pier 21.

De voorstelling laat zich niet in woorden vangen, hier had u echt bij moeten zijn!

“Mooi dat je een complex onderzoek heel begrijpelijk kan maken, door te verbinden met omgeving en cultuur”

Meer verhalen

Een foto-impressie kunt u bekijken op het Instagram account @Metwad

Het 'live verslag' leest u terug op Twitter via @Metawad.

Het boek Marathon Migrants is verkrijgbaar bij uitgeverij Bornmeer via <http://www.bornmeer.nl/winkel/marathon-migrants/>

De essay over de drieteenstrandloper is te vinden op de website www.metawad.nl

Het boek Knooppunt Waddenzee is ook verkrijgbaar bij uitgeverij Bornmeer via <http://www.bornmeer.nl/winkel/knooppunt-waddenzee/>

Een video-impressie van beide dagen, van het wadonderzoek op donderdagochtend en een verfilming van de voorstelling TRACKS worden gemaakt. Een link naar deze beelden wordt zo snel mogelijk op de website van Metawad geplaatst.

Foto's (tenzij anders vermeld): Marjolijn Christianen
Verslag samenstelling: Marieke Holthuijsen